

Stockholms
universitet

2019-01-02

Studiehandledning

Didaktik: Forskningsmetoder 1 - 7,5 hp (grundnivå)

Kurskod: UDG14F och DIG14U

Termin: VT 2019

Innehåll

Sidan 2

Kontaktuppgifter

Kursens mål - förväntade studieresultat

Kursens upplägg: Kursuppgifter, seminarier, inlämning av uppgifter

Sidan 3

Kurslitteratur

Sidan 4

Kursens innehåll: Forskning om lärande - Didaktik som vetenskaplig disciplin

Sidan 5

Examination, Plagiat, Fusk

Välkommen till kursen Forskningsmetoder 1

Kursen UDG14F är en fristående kurs och DIG14U är en kurs inom VAL-projektet, båda kurserna ligger på grundläggande nivå. Kursen Forskningsmetoder I ges av Institutionen för pedagogik och didaktik (www.edu.su.se).

Kursen startar den 21 januari 2019. Då meddelar du att du ska gå kursen via ett upprop på kursens mondosida. Se Forum, Upprop.

Kontaktuppgifter

Kursansvarig och kurslärare: Ann Kylén – ann.kylen@edu.su.se

Kurslärare: Lena Geijer – lena.geijer@edu.su.se

Kursadministratörerna når du vid studieinfo.edu@su.se

Kursadministratörerna ansvarar bland annat för information beträffande organisatoriska och administrativa frågor, registrering och betygsrapportering. Det är också till denne ni anmäler ev. studieavbrott.

Ange alltid kurskod och personnummer när du kontaktar kursledare och kursadministratörer.

Kurskod fristående kurs UDG14F

Kurskod VAL-studenter DIG14U

Kursens mål/förväntade studieresultat

Efter att ha genomgått kursen förväntas studenten kunna:

1. redogöra för grunderna i kvantitativa och kvalitativa forskningsmetoder inom samhällsvetenskapen, särskilt med avseende på problemformulering, datagenerering och analysmodeller;
2. diskutera vetenskapligt analysarbete utifrån olika metodansatser och forskningsfrågor;
3. formulera didaktiska forskningsfrågor som är koherenta med teoretiska perspektiv och metodologier;
4. genomföra en systematisk litteratursökning och exemplifiera forskningsprocessen i en tänkt studie av ett didaktiskt problem.

Kursens upplägg

Kursen bedrivs på 50% på distans vilket motsvarar i genomsnitt ca 20 timmars studietid per vecka. Du förlägger arbetet på tider som passar just dig. Genom att använda t.ex. e-post och en lärplattform, Mondo, kan du arbeta individuellt med litteraturen och kompletterande material men också söka kontakt med medstudenter i kursen via Forum i Mondo. Som student förväntas du logga in i Mondo regelbundet. Det är viktigt att notera att i distanskurser ställs särskilt höga krav på studenters självständighet och egna ansvar i studierna.

Undervisningsformer

Kursen ges på halvfart (på distans) vilket motsvarar 20 timmars studier per vecka.

Två öppna seminarier på campus

Vi erbjuder också två seminarier. Vid seminarierna erbjuds möjlighet att diskutera frågor och kurs-

uppgifter med kurslärare och med studiekamrater. Seminarierna är inte obligatoriska men de rekommenderas. De som deltar i campusträffar har lättare att klara av kursen i tid.

Seminarium 1 äger rum den 30 januari kl. 16-18.

Seminarium 2 äger rum den 6 mars kl 16-18.

Plats: Institutionen för pedagogik och didaktik (IPD). Frescativägen 54. Lokalanvisning anges i entrén på plan 4.

Seminarierna är lagda så att de äger rum några dagar innan uppgift 1, respektive uppgift 3 ska lämnas in.

Kursuppgifter

Inom ramen för kursen ska Du genomföra fyra individuella uppgifter som tillsammans leder fram till ett synopsis (uppsats-PM) till en mindre studie/uppsats. De fyra uppgifterna har fokus på att: 1a) formulera det problem du vill undersöka, inklusive syftesbeskrivning och forskningsfrågor, 1b) operationalisering (avgränsning och konkretisering) av forskningsfrågor och litteratursökning, 2) metodologiska ansatser, inkl val av metod för att samla in och analysera dina data, 3) val av teoretiska utgångspunkter och litteratursökning. I den avslutande, uppgiften (4) ska Du redigera ditt PM så att det är korrekt, tydligt och med god akribi (4a) samt diskutera möjliga förklaringsvärden ... (4b). Se vidare information i beskrivningar av de olika uppgifterna.

Inlämning av kursuppgifter

Uppgift 1: söndag 3 februari kl 23:59

Uppgift 2: söndag 17 februari kl 23:59

Uppgift 3: söndag 10 mars kl 23:59

Uppgift 4: måndag 25 mars kl 23:59

Uppgift 1 måste vara inlämnad innan uppgift 2 kan lämnas in osv.

Litteraturläsning:

Kursen bygger på att du kontinuerligt skriver parallellt med ditt läsande samt besvarar de fyra kursuppgifter som publiceras i Mondo. Du får viss vägledning till vad du ska läsa när. Men du måste även själv ta ansvar för ditt läsande och vilka delar av kurslitteraturen som är relevant i relation till din tänkta undersökning.

Obligatorisk kurslitteratur:

Backman, J. (2016). *Rapporter och Uppsatser*. Lund: Studentlitteratur (223 s.)

Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Stockholm: Liber (646 s.)

Eliasson, A. (2013). *Kvantitativ metod från början*. Lund: Studentlitteratur. (161 s.)

Fejes, A. Thornberg, R. (2014). *Handbok i kvalitativ analys*. Stockholm: Liber. (288 s.)

Hyltdgaard, K. (2008). *Vetenskapsteori. En grundbok för pedagogiska ämnen*. Stockholm: Liber (285 s.)

Rostvall, A-L. & West, T. (2005). Kartan och terrängen. Didaktikens två ansikten – som tradition och kritisk vetenskap. Artikel i *Didaktikens Forum*, årgång 2, nr 3, s. 27-46. Lärarhögskolan i Stockholm. Finns som om kompendium i Mondo om (23 sidor.)

Vetenskapliga artiklar: Obligatoriskt är också att söka, läsa och sammanfatta minst fem vetenskapliga artiklar relevanta för din planerade studie. Dessa ska du själv söka fram.

Utöver ovanstående litteratur finns valbar referenslitteratur.

Kursens innehåll: Forskning om lärande – didaktik som vetenskaplig disciplin

Didaktiken kan beskrivas som ett fält med två ansikten – dels kan didaktik definieras som de olika normer och traditioner som formar hur man som pedagog ”bör göra på bästa sätt” i mötet med sina elever. Sådana normer förmedlas dels i styrdokument, i vissa delar lärarutbildningen (dock i mindre grad i dag när lärarutbildningen bygger mer på forskning än tidigare), i medias bilder av skolan, i läromedlen och naturligtvis på fältet mellan kollegor. Man visar och talar om för varandra hur man ”gör” baserat på personliga erfarenheter och övertygelser blandat med formuleringar från styrdokument och lokala traditioner. Men didaktik är också en vetenskaplig disciplin som försöker undersöka avgränsade frågor om undervisning och lärande systematiskt och med en transparent metod så att andra kan ta ställning till de slutsatser som dras.

Ur ett vetenskapligt didaktiskt perspektiv kan man inte bara påstå något om undervisning och lärande eller hänvisa till traditionen eller styrdokument, utan det man hävdar i en uppsats, avhandling eller artikel måste vara underbyggt med argument hämtade ur en empiri (undersökningsdata) som analyserats med utgångspunkt i ett teoretiskt perspektiv. De slutsatser man drar är då också relativt avgränsade. Inom didaktisk forskning är det alltså inte tillräckligt att utgå från personliga erfarenheter, styrdokument eller traditioner utan man måste göra systematiska undersökningar av ett didaktiskt fenomen ur något visst perspektiv och avrapportera hur man gått tillväga.

Skillnaden mellan vetenskaplig påståenden och en vardaglig förståelse av ett didaktiskt problem ställer pedagogen som nu ska skriva uppsats i didaktik inför många frågeställningar av såväl filosofisk som mer praktisk natur: Hur avgränsar man en forskningsfråga som är möjlig att besvara i en uppsats? På vilka grunder kan man analysera och argumentera för sina forskningsresultat? Hur man argumentera för resultatets giltighet och generaliserbarhet?

I kursen problematiseras olika synsätt på vetenskap och sanning och diskutera vilka anspråk på ny kunskap som ställs i en undersökning syfte samt relatera detta till de slutsatser som dras av de data man samlat in. Finns det en tydlig röd tråd mellan anspråken på ny kunskap som ställs i syftet och forskningsfrågorna och infrias detta syfte i slutsatserna? Om studien har en väl avgränsad fråga och en tydlig röd tråd i såväl valet av teori och metod som i beskrivningen av genomförande och slutsatser säger man att undersökningen har en teoretiskt och metodisk koherens och att den får då ett förklaringsvärde för den fråga som undersökts. I annat fall blir studien mindre tillförlitlig. ”Sanningen” om komplexa didaktiska fenomen som lärande och undervisning är dock alltför stor för att låta sig fångas in i en enskild undersökning om ens någonsin.

Inom didaktisk forskning – studier av lärande och undervisning – används idag ett relativt stort antal teoretiska perspektiv och metoder och ansatser, dvs. olika forskningsinriktningar. Varje forskningsinriktning bygger på explicita och implicita antaganden om vetenskapens och forskarens roll, om samhället i relation till individerna och om kunskapsbildning och lärande som process. Utifrån olika forskningsinriktningar ställs olika frågor och fokuseras på skilda delar av de komplexa fenomenen lärande och undervisning. Ur några fokuseras studierna på individers handlingar och erfarenheter. Andra fokuserar på kommunikation och mellanmänniska processer på en interpersonell nivå. Några intresserar sig för utbildningsinstitutioner eller för lärande och undervisning på en samhälls nivå. I kursen jämförs olika forskningsinriktningar och hur de behandlar för didaktiken centrala begrepp som kunskap, lärande, språk, undervisning och kunskapsbildning. Utöver detta diskuteras även hur man inom olika traditioner förhåller sig till databearbetningens tre faser av beskrivning, analys samt tolkning.

Under kursen studeras några av de vanligaste forskningsinriktningarna med avseende på deras anspråk, giltighet och förklaringsvärde i relation till de forskningsfrågor och metodtraditioner som används. De fyra nivåerna individnivå, interpersonell nivå, institutionsnivå samt samhällsnivå används i kursen som redskap för att belysa hur problemställningar och analyser bearbetas inom respektive trad-

ition. Mot vilken/vilka av de fyra nivåerna riktar sig de olika inriktningarna? Vilka frågeställningar undersöks med utgångspunkt i de olika inriktningarna? Därutöver kommer ni att få träna på att söka och beskriva forskningsresultat i den genre som kallas för forskningsöversikt.

Examination och betygsättning

Som betyg på kursen används en sjugradig målrelaterad betygsskala:

Godkända betyg (i fallande ordning) A = Utmärkt B = Mycket bra C = Bra D = Tillfredsställande E = Tillräckligt

Underkända betyg Fx = Underkänd, något mer arbete krävs F = Underkänd, mycket mer arbete krävs

För godkänt betyg på kursen krävs lägst betygsgraden E

F och Fx är underkända betyg och det krävs i båda fallen omexamination.

Examination som inte lämnas in i tid enligt tidsangivelse i studiehandledningen kommer inte att bedömas.

För slutbetyg på kursen krävs godkända skriftliga examinationer samt fullgjorda obligatoriska delar. Slutbetyget beräknas utifrån summan av delkursbetygens värde enligt följande skala: (A=5, B=4, C=3, D=2 och E=1), gånger delkursens högskolepoäng dividerat med totala antalet högskolepoäng på kursen. Erhållet värde avrundas till närmaste heltal och översätts till bokstavs-betyg (A-E).

Den som har godkänts i prov får ej undergå förnyat prov för högre betyg.

En student, som utan godkänt resultat har genomgått två prov för en kurs eller en del av en kurs, har rätt att få en annan examinator utsedd, om inte särskilda skäl talar mot det. Framställan härom ska göras till ansvarig studierektor.

Plagiat

Det är givetvis tillåtet att citera andra källor, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som plagiat. Man får inte heller kopiera sina egna texter som man fått godkända i andra kurser, sk. självplagiat. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer. Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras text så att du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hemtentamen. Plagiat betraktas som ett grundläggande brott, inte enbart mot en etablerad forskningsetisk kod, utan även mot ett allmänt förhållningssätt vad gäller egna och andras texter. Plagiat är otillåtet fusk och blir alltid föremål för ett disciplinärende, som kan leda till avstängning. Vid SU kontrolleras texterna mot en databas.

Fusk

Som student vid Stockholms universitet ansvarar du för din egen utbildning. Som en del i ditt ansvar ingår att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i lokaler och utnyttja resurser. Enligt de regler som gäller för universitetet får disciplinära åtgärder bland annat vidtas mot

student som:

- med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,
- stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen.

Disciplinärenden behandlas i Stockholms universitets disciplinnämnd. Påföljden kan bli varning eller avstängning för en tid av 1-6 månader. Information om Stockholms universitets regler för examination och disciplinärenden finns på Stockholms universitets webbsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldig att anmäla grundad misstanke om fusk till rektor och disciplinnämnden.

Universitetskonto och Mondo

Lärplattformen Mondo används i kursen för information kring uppgifter och eventuella förändringar i schemat. Se därför till att du har ett användarnamn och lösenord för Mondo innan du börjar kursen. All löpande information kommer att publiceras under fliken "Anslagstavla". Om du behöver hjälp eller får problem med Mondo kontaktar du it-supporten för studenter, se: <http://www.su.se/utbildning/studenterservice/it-för-studenter/it-support>

Om du inte sedan tidigare har ett universitetskonto vid Stockholms universitet så kan du aktivera det på [\[aktivera.su.se\]](http://aktivera.su.se)aktivera.su.se.